



- PABALTIJYS BUS LAISVAS. - TARĖ REAGAN

PREZ. MITERANDAS NEBIJO KORSIKOS TERORISTŲ

POLICIJA SUĖMĖ KORSIKOS NACIONALISTĄ,
EJUSĮ Į SUŠIRINKIMĄ UŽTASIYTU REVOLVERIU

AJACCIO, Korsika. — Prezidentas Fr. Miterandas, nekreipdamas dėmesio į policijos įspėjimus, pirmadienį atskrido į Korsikos salą, nuvažiuo į Ajaccio miestą — Korsikos sostinę, ir pasakė svarbią politinę kalbą. Jis priminė, kad korsikiečiai užėmė svarbias pozicijas Prancūzijos administracijoje. Jis priminė, kad Napoleonas Bonaparte, kilęs iš Korsikos, buvo vyriausias Prancūzijos kariuomenės vadas ir turėjo didelės įtakos į visą Europą. Visoje eilėje valstybių priėmė Napoleono įvestą demokratinę Prancūzijos konstituciją.

Prezidento Miterando kalba buvo labai jautri, ji paveikė Korsikos klausytojus. Visa eilė klausytojų apsiverkė, beklausydami prezidento. Daugelis klausytojų pabučiavo prezidentą už turintus žodžius ir pasišažėjęmą dirbti kartu su korsikiečiais.

Kalbos pabaigoje paaiškėjo, kad policijai pavyko sustabdyti vieną Korsikos nacionalistą, važiuosį į Ajaccio pasiklausyti prezidento. Tas korsikietis vežėsi d'idelį revolvėrį ir kelias apkalbas šovinių. Policija jį sustabdė ir nuvežė į teismą.

Prez. Miterandas praleis dvi dienas Korsikoje, o vėliau grįš į Paryžių.

— Pietų Chicago gyventojams pataria virti vandenį, nes vamzdžiams dviejose vietose trūkūs, vandenį gali atsirasti bakterijų.

— Ateinanti šimtmetį lenkai baigtų mokėti \$25 milijonų skolą, jei Vakarai neimtų tokių didelių mokesčių už paskolas, — pranešė Lenkijos pareigūnas.

TURKŲ POLITIKAI NEGALES KANDIDATUOTI

ANKARA, Turkija. — Turkų vyriausybė paskelbė parlamentą rinkimus šių metų lapkričio mėnesį. Praeitą mėnesį vyriausybė uždraudė organizuoti naują turkų piliečių, amatininkų ir biznierių partiją. Kai nustatyta, kad Suleiman Demiel buvo ties naujos partijos organizatorius, nutarta jį išsiųsti į Bosforo pakraščius.

Antradienį turkų karinė vadovybė paskelbė, kad kariai turės teisę išbraukti iš rinkiminių sąrašų kiekvieną politiką, kuris praityje veikė ar ragino veikti prieš buvusios konstitucijos pagrindus. Šią naują nuostatą šiandien paskelbė prezidentas Kenan Evren.

Iki šio meto kariai nenubaudė nė vieno politiko, bet uždraudė jiems veikti prieš karių paskelbtus dėsnius.

— Jaruzelskis prašo leisti jiems 8 metus nemokėti skolų, kad krepšas atsigautų.

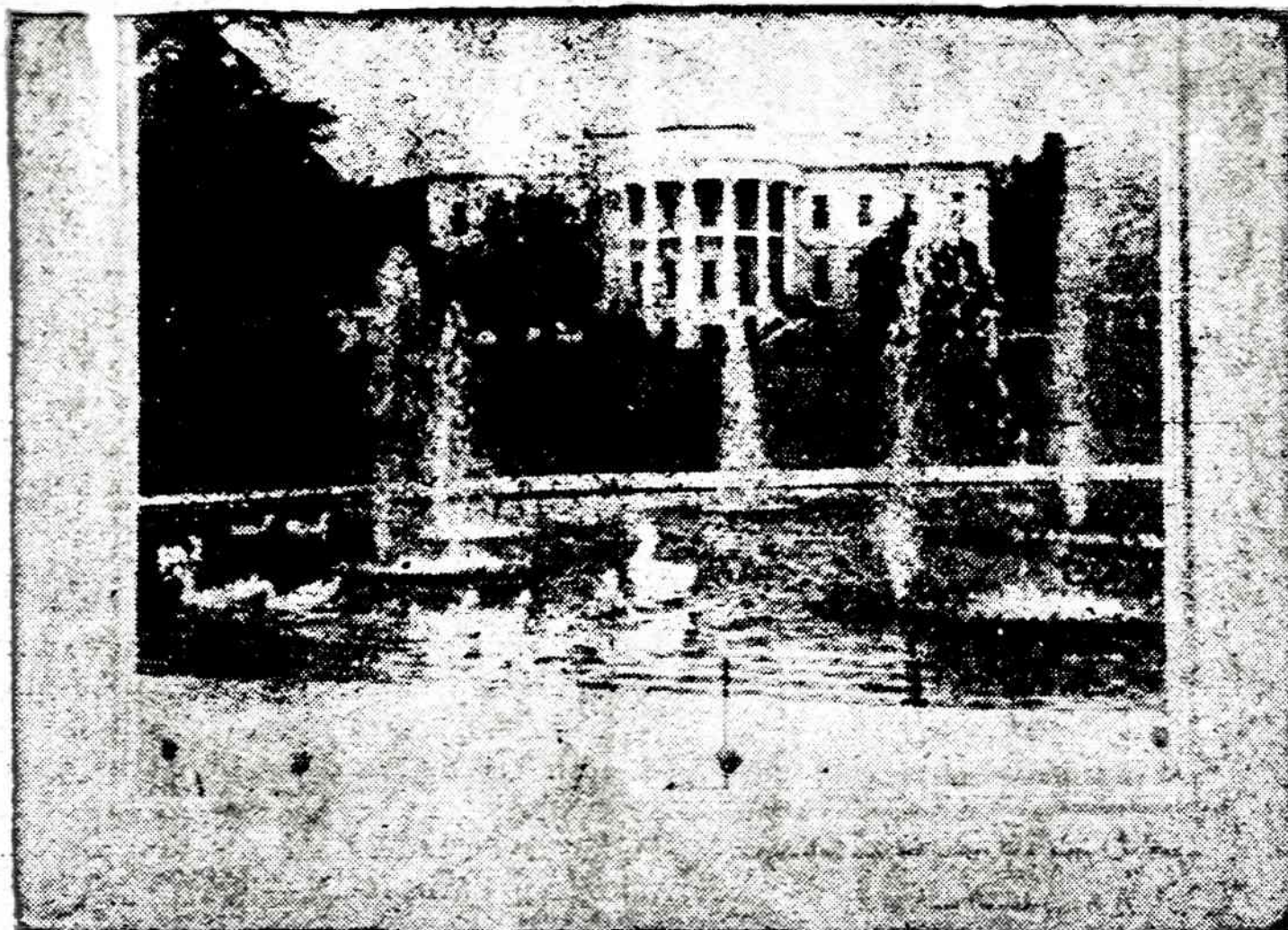
— Vakar Chicago atleido 400 darbininkų, nes miestas neturi pinigų algoms.



KALENDORĖLIS

Birželio 15: Vilas, Modestas, Vyturis, Kirstanė, Gudris, Naktožydė.

Saulė teka 5:14, leidžiasi 8:27.
Oras šiltas, lis.



Baltieji Rūmai, kuriuose prez. Reaganas pasirašė deklaraciją apie Pabaltijo valstybių Laisvės dieną.

Anglijos socialdemokratų vadas Roy Jenkins atsistatydino

KRASTO GYVENTOJAI NEPRITARIA VADŲ
PARUOSTAM DARBIEČIŲ SKALDYMUI

LONDONAS. — Anglijos socialdemokratų pirmininkas dr. Roy Jenkins, pralaimėję rinkimus, atsistatydino iš socialdemokratų partijos pirmininko pareigų.

Nuosaukesnieji darbiečiai patarė socialdemokratams neužimti griežtos politinės pozicijos ir neskaldyti darbiečių, bet dr. R. Jenkins, dr. David Owens, William Rogers ir Shirley Williams panoro sudaryti Socialdemokratų partiją ir užimti griežtesnę poziciją. Visi trys iniciatoriai, išskyrus dr. Owen, buvusį užsienio reikalų ministrį, pralaimėjo rinkimus. Dr. Owens pajėgė klausytojus įtikinti, kad jis rūpinsis socialiniais klausimais, tai jis dar laimėjo, bet kiti pralaimėjo.

Dr. Jenkins ruošiasi pasitraukti

Dr. Jenkins, Socialdemokratų pirmininkas, susikvietė visus įtakingesnius partijos vadus į savo namus, pranešė apie pralaimėjimą ir atsistatydino iš pirmininko pareigų. Jis patarė pirmininko pareigoms išrinkti dr. David Owens.

Susirinkusieji gerokai susiginėjo, bet kai patyrė, kiek dr. Jenkins išleido rinkiminei kampanijai, tai priėmė jo atsistatydinimą ir išrinko dr. Owens. Sakoma, kad partijos pirmininkas privalo būti parlamento narys. Jeigu kuris vadas nepajėgė įtikinti savo apskrities piliečių, tai jis nevertas būti partijos priešakyje. Ponia Shirley Williams buvo tikra, kad bus išrinkta, bet jos neišrinko. Ji pasigyrė, kad bus išrinkta, bet balsuotojai kitaip nulemė.

Žmonėms nepatiko, kad socialdemokratai pasisakė prieš Amerikos atominės bazes. Britai nenori, kad rusai pavergtų britų salas.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$408.

NORI PIRKTI GINKLŲ VAKARŲ VOKIETIJOJ

BONA, V. Vokietija. — Dabartinis Vak. Vokietijos kancleris Helmut Kohl pranešė parlamentui, kad jį kreipėsi Saudi Arabijos princas Sultan, dabartinio karaliaus Fahdo brolis ir Saudi Arabijos gynybos ministras. Jis pareiškė, kad prieš penkerius metus Saudi Arabija norėjo iš V. Vokietijos pirkti elektroninius ginklus, bet tuometinė Vokietijos vyriausybė atsisakė parduoti prašomus ginklus. Kancleris Kohl ir dabar reikalauja atidėję, bet vyriausia įsitikinimas, kad dabar vokiečiai gali parduoti prašomus ginklus.

Dabartinis ekonomijos ministeris pasakė arabams, kad šiek tiek šis klausimas užtruks, bet yra vilties, kad jis bus teigiamai išspręstas. Arabai mano, kad jie gaus pageidaujamus ginklus.

MIRĖ KNYGŲ LEIDĖJAS ANTANAS KNIUKŠTA

Gegužės 16 d. Kaune mirė Antanas Kniukšta, veteranas knygų leidejas. Jis 1924 metais su dviem dailininkais įkūrė "Sakalo" bendrovę, kuri išleido daug knygų Lietuvos laisvės metais. Jis taip pat padėjo įsteigti "Gimtosios kalbos" ir "Dienovidžio" žurnalus.

Kniukšta mirė, baigdamas 91 metus. Gimęs 1892 metais rugpjūčio 27 d. Erlėnų kaime, Salantų valsčiuje. Palaidotas Kaučo Senos kapinėse. A. V.

PATARIA ŪKININKAMS SKERSTI PARTIZANUS

LIMA. — Peru Respublikos prezidentas Belaunde Terry pataria Peru ūkininkams be jokio pasigailėjimo žudyti "Apšviesto tako" partizanus, kurie šaudo ūkininkus ir vagia jų gyvulius. Prezidentas labai pasipiktino, kai jis pasiuntė civilinę gvardiją nuginkluoti šiaurinėje Andų kalnų dalyje siaučiančius komunistuojančius partizanus, o jie persimetė į pietus ir sugadino sostinės elektros laidus.

CIURICHE TEIS SOVIETŲ ŠNIPĄ

CIURICHAS, Šveicarija. — Šveicarų vyriausybė pranešė, kad šiomis dienomis šveicarų teismas teis 49 metų Sovietų šnipą, suimtą nuo šių metų sausio 25 dienos. Šveicarų teismas išaiškino, kad Sovietų šnipas vadovavo pietų Afrikoje veikiančiam Sovietų šnipinėjimo tinklui. Pranešimas sako, kad Sovietų šnipas gaudavo karškas informacijas Ciuriche, o iš ten siųsdavo jas toliau. Iš Afrikos atėjusios žinios pateikdavo šveicarų Ruth Gerhard, kuri buvo ištekejusi už veiklaus Pietų Afrikos laivyno karininko Felix. Jis prisipažino policijai, kad jis šitokiu būdu nuo 1964 metų šnipinėjo Maskvai. Ruth Gerhard tarpininkavo šiai operacijai nuo 1970 metų.

NIKARAGUOJ SANDINISTŲ PRIEŠAI STIPREJA

WASHINGTON, D.C. — Iš Nikaraguos ateinančios žinios sako, kad dabartiniu metu visame krašte sandinistų vyriausybės priešų skaičius gerokai padidėjo. Jei prieš mėnesį krašte buvo tiksliai apie 3,000 kovotojų prieš sandinistų vyriausybę, tai šiandien Nikaraguoju jau yra 8,000 karių, galinčių bet kada pasipriešinti sandinistų vyriausybei.

Dabartinė vyriausybė turi 25,000 karių. Be to, ji turi apie 50,000 jaunesnių vyrų, kurie bet kada galėtų grįžti iš Salvadoro ir padėtų ginti vyriausybę.

— Andropovas buvo priešingas įsiveržimas į Afganistaną, o dabar ieško būdų iš ten atsukti Sovietų karių. Afganistano okupacija Sovietams labai brangiai kainuoja.

diją nuginkluoti šiaurinėje Andų kalnų dalyje siaučiančius komunistuojančius partizanus, o jie persimetė į pietus ir sugadino sostinės elektros laidus.

Belaunde Terry kreipėsi į ūkininkus, nes jis nepasitiki buvusiais karininkais, nepajėgusiais išnaikinti "Apšviesto tako" komunistų.

BUVO DVI PASKAITOS, ATSAKINĖJO Į KLAUSIMUS

BALTUOSE RŪMUOSE DR. KAZYS BOBELIS
BUVO PIRMOJĖ ATSAKINGŲJŲ EILEJE

WASHINGTON, D.C. — Pirmadienį Baltuose Rūmuose prezidentas Ronald Reaganas pasirašė deklaraciją, skelbiančią birželio 14 dieną visų trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — Laisvės dieną.

Baltuose Rūmuose buvo daugiau 200 žmonių, sukvietų būti liudininkais pasirašymo ceremonijai ir išklausti prezidento kalbas. Dalyvavo lietuvių, latvių bei estų atstovai, ir visa eilė Kongreso atstovų, prisidėjusių prie bendros rezolucijos apie Pabaltijo valstybių Laisvės dienos paskelbimą.

Pirmadienio rytė suvažiuosieji atstovai buvo susirinkę Blair Rūmuose, esančiuose prieš Baltuosius Rūmus. Rytė buvo suruostos dvi svarbios paskaitos JAV užsienio politikos klausimais. Pasirinktos pačios svarbiausios šių dienų problemos.

Viena paskaita buvo apie Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykius. Čia įeina atominio ginklo kontrolės klausimas, Sovietų ginkluotų pajėgų atsisukimas iš Rytų Europos, užsienio prekybos ir taikos klausimai.

Antroji paskaita lietė Centro Amerikos valstybes, kurios turi rasti bendrą kalbą, jeigu nenori karo Centro Amerikoje ir, ko gero, net ir visoje Pietų Amerikoje.

Abi paskaitos buvo gerai paruoštos, paminėti svarbiausieji faktai ir padarytos trumpos išvados.

Vėliau buvo klausimai ir atsakymai, kilusieji paskaitų klausytojams. Atsakinėjo pats paskaitininkas ir klausimų specialistai.

Po paskaitų, visi buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus, kur pirmiausia visi išlausė prezidento pasirašytą proklamaciją. VLIKą Baltuose Rūmuose atstovavo dr. Kazys Bobelis, dr. A. Krivickas, ponas Samalėnė. Amerikos Lietuvių Tarybą atstovavo pirmininkas dr. Kazys Sidlauskas.

Buvo didokas latvių ir estų skaičius, nors šių tautybių žmonių Amerikoje yra žymiai mažiau.



Turkų prezidentas Kenan Evren pirmadienį pasirašė įstatymą, leidžiantį karams išbraukti iš rinkiminių sąrašų suktus politikus.



Dr. Kazys Bobelis

žėsnis skaičius, negu lietu bet Washington ir apie Washingtoną jų daug yra. Gavę prezidento kalbą, išsime ir atspausdinsime.

CHICAGOJE NUŠOVĖ RUDY LOZANO

CHICAGO, ILL. — Praeitą vaite nepažįstamas asmuo šovė 31 metų amžiaus loty amerikietį Rudy Lozano. gyny 4035 W. 35th St. Nepažįstamas žmogus paprašė le pasinaudoti telefonu. Jis įėj neturintą Lozano butą, i traukė revolvėrį, paleido k šūvius į Lozano ir paskubopasitraukė.

Lozano draugai tvirtina, l jis buvo nužudytas politin smurtiniais. Pirmadienį mi profsąjungų narių ir apyln pažįstamų atlydėjo Lozano laikus į 1919 S. Ashland A nue esančią bažnyčią.

Meras H. Washington, k rinkiminės kampanijos veik pasizymėjo Lozano, parei šeimai užuojautą, gyrė jai žmogaus pasidarymą mi rinkimuose.

PALME PRITARIA ZONAI BE ATOMO

KOPENHAGA, Danija. — (Palme, Švedijos premjeras, madienį atskrido į Kopenh r pritarė idėjai palikti Euro placią zoną, kurioje nebūtų v tojami atominiai ginklai. Pal norėtu, kad ta zona būtų mylių plote.

Jam atrodo kad ta zona rėtų užimti Rytų ir Vakarų kietijas. Ji, aišku, užimtų ir l nija, Švedija, Norvegija, A rija, Čekoslovakija, Vengrija.

Palme yra geras kalbėto Jis paveikė Danijon susirin sius įvairių valstybių atstov Jis priminė, kad Andropo pasiūlė nemesti atominų bon į Baltijos jūrą.

— Respublikonas Tom C coran pranešė, kad ateinanė metais jis bandys išmesti iš nato sen. Charles Percy.

— Prez. Reaganas pirmad Baltuose Rūmuose priėmė A ralijos premjerą Hawke.



Prezidentas Reaganas, pasirašydamas deklaraciją, pareiškė, kad Pabaltijys turi būti laisvas.

Dr. Juozas Tautvilas atsisveikinantis

Dr. Juozas Tautvilas yra vienas iš tūkstančių rusiškų komunistų aukų. Jaunystę praleidęs mokslui ir pasirušimui gyventi, jis per vargą ir užsišpyrimą įsigijo net du daktaro diplomus — teisių ir politinės ekonomijos mokslų. Jis taip pat išmoko vokiečių, italų ir prancūzų kalbas.

Taip pasirušęs ir vos kelis metus panaudojęs savo žinias Lietuvoje, jis išveržusių rusų okupantų buvo suimtas ir pateistas 25 metams naikinimo stovyklon, vien už tai, kad buvo lietuvis, baigęs aukštusios mokslo užsiėmimą. Apvaizda lėmė, kad karui prasidėjus jis dar nebuvo išvežtas į Rusijos gilumą, o Kauno sukilėliai — lietuviai išvijo rusus, nesuėjęs sunaikinti kalinių, kaip jie kitur padarė. Taip Juozas, savo spalva priminęs pabaltintą, pelenais pabarstytą žemę, grįžo į gyvenimą, kurį tvarkė kitas okupantas — vokiečiai, atėjęs su griežtais karo nuostatais. Už tų nuostatų nesilaikymą — prasižengimus grėsė ne amerikoniškas kalėjimas su stiklais, televizijom ir sportu, bet labai dažnai mirtis.

Juozas, įsigijęs advokato teises prie vokiečių teismo, stojo ginti savo tautiečių — stojo tarpininku tarp žiauriųjų karo nuostatų ir gyventi norinčių žmonių. Jis davė su didele rizika sau pačiam. Tuo metu jis sutiko savaįsiai Janutę ir ją vedė. Bet netrukus Lietuvoje grįžantieji rusai privertė jaunavedžius atsikurti pietinėje Vokietijoje, Freiburgo mieste.

Karo eigoje miestas ir jį gyvenamas namas buvo sunaikinti, bet jėdų lyg per stebuklą išliko gyvi. Kara vokiečiams pralėmė, Freiburga užėmė prancūzai, atėję su taip pat griežtais karo nuostatais. Gavęs advokato teises prie prancūzų teismo, Juozas ėmėsi ginti ne tik savuosius lietuvius, bet ir vokiečius. Ne vienas jų būv apsaugotas nuo tikros mirties. Atsimenu, pats Juozas man pasakojo apie vieną lietuvių, kuris arkliuką pasikinkęs vežė sau ir draugams prancūzišką vyną. Karėivis su laikytas tas tautietis įbruko karėiviu į sauja plūstą vokiečių markų. Visas reikalas atsidūrė karo teisme. Vokiečiai už tokį „prekybą“ ir papirkimus tuo metu buvo sušaudomi. Žmonos pradžomai suimtojo reikalą Juozas

kreipėsi į prancūzų — prokurorą, kuris jam pasakė, kad suimtajam niekas negalės pagelbėti — vykas ir pinigai esą prijungti prie bylos, o nuostatai esą labai aiškūs. O, vis dėlto, tas žmogus ir šandien tebesis gyvas, nes sąmoningas bylos užvilkinimas sulaukė karo nuostatų sušvelnėjimo ir tuo būdu jis buvo išgelbėtas.

Taip velionis Juozas jautėsi ir buvo naudingas žmogus ne tik Lietuvoje, bet ir Vokietijoje. Tačiau, visai kitaip jis pasijuto atsiradęs šioje laisvės šalyje. Dėl dviejų priežasčių jis čia pasidarė nereikalingas ir nebenaudingas: jis nebuvo nei žydas, nei arišis ir atvažiavo kelis metus persenas geriau pramokti dar vieną — anglų kalbą. Taigi, šiam laisvės krašte jo jaunystės vargas ir pasirušimas gyventi buvo paniekintas, jo mokslas — atidarys duris visur Europoje — čia niekam nebuvo reikalingas.

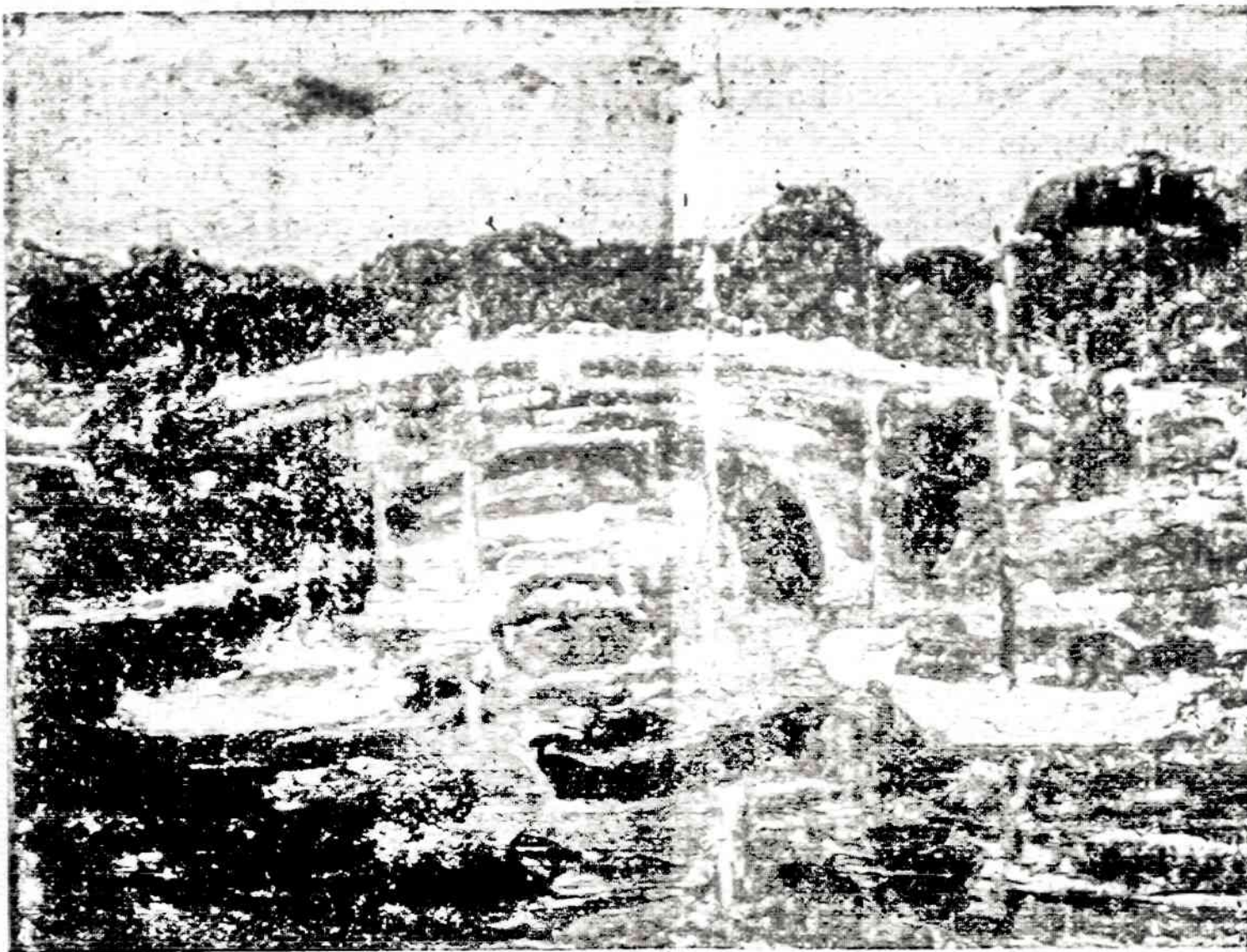
Visi matėme velionį Juozą nepatenkintą, irzlų, bet jam padėti niekas nepajėgė. Jis buvo pasirušęs gyventi Europoje — tik ne Amerikoje. Gal čia kiti lengviau suprastų ir atjaustų skurstančių, turtų netekusių milijonierių, bet daugelis nesuprato ir neatjautė Juozo, šiame krašte — „netekusio“ savo brangiausio turto — mokslo. Tuo tarpu jis — kaip ir daugelis kitų — niekuomet nebūtų sutikęs tą savo turtą — mokslą išmaišyti į milijonus ir pasilikti eiliniu be-mokslui.

Visa jo paguoda buvo dukra Jūratė ir žuvavimas. Net prieš pat mirtį, jau kalbos netekęs, Juozas pajėgė dar nusijuokti, kai viena lankytoja paminėjo apie didelės žuvies idėją, apie jo rankas.

Patenkintas ar nepatenkintas, jis čia gyveno, bet Aukščiausias leido jam numirti artimųjų tarpe ir su visais gražiais, širdingais atsisveikinimais. Ir jo kapas bus gražioje Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Čikagoje, o ne kurioje nors Sibiro žvysduobėje. Teatleidžia Dievas jo žmogiškąsias silpnības, kurių mes visi nepajėgiame išvengti! Reiškiu širdingai užuojautą našlei Janutei, dukrai Jūratei, seserims ir kitiems giminėms!

D. Adomaitis

— Manoma, kad Vieningos Afrikos organizacijos pirmininku bus išrinktas Etiopijos atstovas Mengistu Meriam.



Alakas šileikis

Jackson Parko tiltas (alėjus)

DŽIAUGSMO ŽMOGUS - CIVILIZACIJOS KŪRĖJAS

Artėjant prof. Vlado Stankos šimtoinei gimimo sukakčiai, kar-jame Chicagoje skaitytos profesorius paskaitos pagrindines mintis.

N. Red.

(Tęsinys)

Toynbee pilniausiai pritaria karaliaus Kyro minčiai. Cituoja šį pavyzdį, nes jis gražiai iliustruoja jo supratą civilizacijos raidą. Toynbee mano, kad tiksliai kovojantis žmogus — homo militans — yra civilizacijos kūrėjas.

Visa Toynbee civilizacijos raida yra labai liūdna ir dramatiška. Civilizacija atsiranda, jei kyla didelė nelaimė, sunkumai, žodžiu — drama. Vos tiksliai spėjama nelaimės nugalėti — ir vėl kyla drama, nes tada civilizacija sustoja, gerbūvis ir ramus laikotarpis ją nutraukia.

O kaip su mūsų vakarų civilizacija? Toynbee sako, kad ji jau esanti irimo stadijoje, jei einanti prie žlugimo. Išeitį jis matas tiksliai transfiguracijoje. Ir vėl drama.

Homo ludens — žaismo žmogus

Tuo pačiu metu, kai Toynbee rašė savo toms apie homo militans ir nevilį, Olandijos istorikas John Huizinga galvojo apie kitokią istorijos įvykių interpretaciją. Kai jis tapo išrinktas Leyden Universiteto rektorium, perskaitė šia proga trumpą paskaitą, kuri vadinosi „Homo Ludens“ — Žaismo žmogus. Vė-

liau minėta paskaita puvo atspausdinta mažą brošiūrėlę. Jam tekę ją skaityti Londono ir Šveicarijos mokslo centruose. Ji buvo papildyta ir atspausdinta vokieškai, o 1947 metais, istorikui Huizingai jau mirus, ji buvo išversta ir atspausdinta angliškai.

Huizinga, kaip ir Toynbee, tyrinėjo visas žmogaus veiklos sritis. „Jau seniai stiprėja manyje įsitikinimas, kad civilizacija kyla ir vystosi iš žaismo“, rašė olandas. Jis tvirtina, kad žaidimas yra senesnis už kultūrą.

Bet kokiai kultūros sąvokai nusakyti reikalinga žmonių bendruomenė, tuo tarpu gyvuliai išmoksta žaisti ir be žmonių bendruomenės. Huizinga mano, kad žaismas yra mūsų kultūros pagrindas. Toynbee visai nekalba apie meną, vos keliom eilutėm šį klausimą palietė, tuo tarpu Huizinga sako, kad menas kilęs iš žaismo: Žaismą jis įžiūri kiekvienoje žmogaus veiklos srityje. Daug žaismo yra tikroje, daug žaismo literatūroje, poezijoje, mene. Žaismo yra ir teisėje. Kada teisėjai apsisvelka togomis ir užsideda perukus — jie žaidžia. Daug žaismo elemento yra ir karo vedimo srityje. Daug žaismo yra ir politikoje. Huizinga prieina išvados, kad ne materialiniai žmogaus interesai, ne kova troškuliui, šalčiui ir badui numarinti kuria civilizaciją, bet žaismas. Kūrėjas yra

žaismo žmogus, ne kovotojas.

Toynbee prirašė labai daug, o Huizinga parašė labai mažai. Bet vis tiek jo žaismo žmogus yra vertas pasigėrėjimo. Kiekvienas Huizingos paliktas puslapis yra pilnas naujų minčių.

Bet — kada žmogus žaidžia? Žmogus žaidžia, kai jį apima džiaugsmas. Huizinga šio elemento nepastebėjo. Daug tiksliau yra sakyti, kad džiaugsmo žmogus — homo gaudens — yra civilizacijos kūrėjas.

Homo gaudens — džiaugsmo žmogus

Neteisinga tvirtinti, kad civilizacija prasidėjusi tik prieš 6,000 metų. Pradžia padaryta tada, kai žmogus pasiėmė į rankas akmenį ir pavartojo jį kaip įrankį. Išmokimas vartoti akmenį leido jam užvaldyti pasaulį.

Kada jis pradėjo vartoti akmenį? Nežinome. Bet galime pasakyti, kad žmogus pradėjo žaisti su akmeniu, o tiksliai vėliau vartoto jį kaip įrankį. Katės ir šunys akmenų vartoti nemoka, bet žaisti jais gali. Panašiai yra ir su vaikais. Panašiai buvo ir su žmonėmis.

Šandien žinome, kad juo daugiau vartojame ugnies, tuo aukštesnė yra civilizacija. Bet kokiu būdu žmogus pradėjo vartoti ugnį. Vokiečių filosofas Lazarus Geiger ir etnologas Mueller Leyer priėjo įsitikinimo, kad džiaugsmas traukė žmogų prie ugnies, ne nauda. Žmogus pradėjo vartoti ugnį ne maistui gamintis, bet žaismui. Niekas kitas nesukelia vaikui tiek džiaug-

TAU, JAUNOJI LIETUVA!

1933 m. ankstyvą liepos mėn. 15 dienos rytą amerikietis lakūnas Wiley Post iš Floyd Bennett aerodromo pakilo kelionei aplink pasaulį. Valandai prasklinkus Lietuvos lėktuvą sėdo mūsiškiai sparnuoti lietuviai S. Darius ir S. Girėnas. Lėktuvas riedėjo beveik visą pasikėlimo taką iki pakilimo. Aerodromo vadovybė ir stebėjęs lituanica pasikėlė lengviau atsiduso, kai ji išvengė plukstelėjimo į Jamaicos įlanką. Mat, lėktuvas, kaip bitelė ratuota, buvo perkrautas. Kaip paukščiai skrenda į giminės lizdą, taip S. Darius ir S. Girėnas leidosi į tėvų žemę. Jie pasiekė giminę karsuose. Anas skridimas buvo paaukotas Jaunajai Lietuvai.

Istorinio skridimo 50 metų sukakties minėjimas Chicagoje įvyks liepos mėn. 4 d. Iškilminga eiseną prasidės 1 val. 69 Str., o išpuodingas minėjimas 2 val. prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo.

Daug amerikiečių organizacijų jau pasižadėjo eisenoje dalyvauti, laukiama daugiau lietuvių organizacijų minėjime dalyvauti su vėliavomis, plakatais. Prašoma, kad kiekviena organizacija nupirktų ir vainiką.

smo, kaip ugnis. Pas mus švišos ir šilumos užtenka, turime elektros, kambariai apšildyti, o vis dėlto amerikietis, parėjęs namo, uždega židinį. Kuriam tikslui jis tai daro? Labai paprastai — šviša jam sukelia džiaugsmą.

(Bus daugiau)

Prie paminklo programą atliks Dainavos ansamblis, Music-horale ir kiti.

Registruokites eisenai, ir daugiau žinių apie minėjimą gaukite pas Joną Paukštį, 4428 S. California Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 523-0546 ir Bruce Neberieze, tel. 247-4438.

Visi dalyvaukime S. Dariaus ir S. Girėno minėjime liepos mėn. 4 d. 1 val. 6700 S. California. J. 2.

— Kaip tau negėda: susitepęs, susipurvinęs visas, kaip paršas. Tu žinai kas tai yra paršas?

— Tai sūnus didelės kiaulės, — atsakė vaikas.

ENERGY WISE



Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jį gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudos sumą tėmoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1934 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos 7. Rankų, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rikštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaityti ir nedainuojan tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENAS ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkos aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities lėratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga paroduama tik už \$1.

● LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio domiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai idomi kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai vokiečių kalba. Lašed nandingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūsių temelapia. Kaina \$4.

● KĄ LAUMAS LIMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie gyvenimą ir vietą neprik. Lietuvoje ir prie maistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik A. Jurgio Jaiūnako knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

● KATYKINĖS NOVELS, M. Ločenko kūryba, J. Valačiaus vertimas, 204 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$1.

Knygos gaunamos Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60601. Užsakant pašto, prideda užsakymo čekelį.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206



Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Japnium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paitas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

★

Miami, Florida

Kupletai

D V A R A S

Dvaro viršininkė labai rūpestingai po visą dvarą skrajoja ir susirinkus plepalus tuojau išnešioja. Užuola tuos, kurie dirba ir išmetinėja, juk as tik viena išmintinga ir teisėja. Iš tikrųjų, pati viena nebesugeba tvarkytis, bet laimė kad, senus senelių dvarė galima laikyti, nors jie neprigirdi, bet viršininkei komandas duoda — diktuoja, tada ji šoka ir dainuoja.

Dvaro "valdovė" visur tik triumfoja, net kumelėlai vyrai apie ją linguoja. Svarsto, kaip laisvą parasyti, bet galia, girdėjau, kad ji net neskaityti ir gal blogai rašo, geriau aplankyti, pasisvečiuoti ir nuo anonimų apsiginti galima nepavėluoti, arba pagyrimą ji gali duoti, tada duosim geresnės degtinės, kai ateis mūsų vardines.

Dvaro raštininkas nesupranta ar negirdi, kad žmogus sako — dėkoja viešam, o jis rašo padėką kitam, tas labai negėrai, kad priesingumus darai. Klaidina žmonės be jokios malonės.

Dvaro kasininkas atidžiai tautis ir skūpius, laiko į bankus su dėjęs pinigūs visus, prie savęs pinigų neturi, reikia mokėti, iš kitų gauti žiūrėti, bet tai niekai, jis greit atsiskaito ir labai gerai.

Dvaro jaunas amerikonas virėja, tuoj prisitaikė lietuvių virėjų virėja. Iš karto taip gerai smagu, kalbos skambėjo, bet kad jis turi antrą žmoną, greit paaiskėjo. Tada susikrimto dvaro valdovės ir sako jam: tu antrą žmoną turi, o virtuvė švaros nepriziūri. Tuomet virėjas pasistengė gražiai viską išvalyti, bet deja — dvaro gospadinės nesusiprato už tai atsiskaityti (apmokėti, nes buvo extra darbas).

Jis laukė ir laukė tu pinigų, o "bosų" tiek daug, priekaištų visokių, tada jis suprato — viena išeitis tik pasitraukti nuo šito kių, kurie verčia tik dirbti ir dirbti ir nieko nemoka, o išnaudoja maho jėgas kaip ablavoko. Aš sienų negrausiu, man reikia pinigų, o čia pasirodo ir virtuvė dirbant maisto neturiu. Aš juk dvarą prižiūri ir esu virėjas, ne kampų valytojas ir ne šlavėjas. Jeigu extra ką dirbti turiu, už tai man reikia gauti pinigų.

Visi dvaro pareigūnai dirba, nes jų daug yra. o viršininkė blaškosi tarp žmonių, nori visiems įtikti, bijosi gauti šmeižto laišku, nes ji nenori jų skaityti, tad užmiršdama pareigas ir pažadus — pradeda pinigūs švaistyti. Įsakymas griežtas —

duok pinigų visiems kiek nori, kiek tik prašo, bet nereikalauk parašo, jei nepasirašo. Viršininkė antroji (virėja) perka maistą drąsiai, be saiko, nes ją viršininkė palaiko. Gamina maistą visoki, dvare žmonės įvairūs kitokie — vieni serga nuo dešrų, kiti — nuo visų kitų kimsalų, bet sakyti nieko negali — kumetis esi, apie gspadinę, būsi pasmerktas per visą gadyne, tad taip ir gamina. Naujo geresnio maisto neišrado, o dvaro vicarioro prarado. Mat, ji viską žino, vos pora savačių į dvarą įėjo, tuoj visus jau seniai, seniai dirbancius mokinti pradėjo. Nurodymus duoda, puola, drasko, o pati nesupranta nei rašto. Dvaro darbininkus reikia sustumetuoti, sako, aš negaliu, nemoku, kitiems tą darbą turit atiduoti.

Štai Velykų rytas saulėtąs, gražus, o dvaro virtuvėj darbas visai sunkus. Staiga nebėra jauno pigaus virėjo, tenka dirbti toms, kurios pastangas dėjo, kad blogas jisai tol, kol jis išsardėjo.

O dabar taip greitai iš pirmos dienos jau šaukia — vaitoja, kad reikia dvaro virtuvėj vyro virėjų, būtinai vyro — kartoja.

Matote, dvare reikia kiekvienam esamoj pozicijoj laikytis, apgalvotai, išvengingai vadovauti — tvarkyti, ne senelių ir ne bet ko klausyti. Dvare yra geros orientacijos, gebėjimai, protaujančių ir ryžtingų žmonių geriau pasitarti, bet neatstūmti jų.

Negalima taip lengvai niekinti tik kitus, išties gėriaus panauginėti reiktų ir savus ar save. Tik reikia nusiimti akinius juodus, visur aplinkui galima būtų matyti gerus, švarius "puodus"... Todėl švieskimės ir tieskimės į šią dieną pasauli, tad gal pamatysim naują šviesią saulę — lietuviškame dvare. (S)

NIEKO NUOSTABAUS

— Kas jums pasidarė? Kodėl taip juokingai sušukavote plaukus?

— Matai, tamsta, aš pamėgdžioju prancūzų karalienės Marije Antoinette madą...

— Tai gi, dabar nesistebiu, kad jai nukirto galvą.

KOMPLIMENTAI

— Panele Ona, jūs atrodo šiandien nepaprastai. Tikras grožio pavyzdys!

— O, a, tą patį jau pasakė man jūsų draugas Baltramiejus.

— Ach, netikėtai tam melagui, jis niekad nepasako teisybės

JAUNUOLIAI LIETUVOS OKUPACIJOSJE

Kaip visuomėn, džiaugiuosi pasirodant naujom knygom apie Lietuvos 1940 metų helimę. Dienoraščiai, kad ir kartais silpnoki, taip sakant "save išperka", bet "grožinė literatūra" tai jau kas kita!

Perkaiciau Birutės Kemežaitės "Sudiev! Aš Išeinu...". Ji rašo straipsnius, pyko ant kokio ten ją sujudinusio rašeivos. Žinoma, ir aš "gausiu velnių" už atvrumą — bet tas man nei šalta nei šalta, nes į savo lietuviškus rašinius aš žiūru abejingai: mano pirmas rūpestis yra dėl maho anglų kalba darbų, (kaip maho pasaulinė skiltis "American Scene" ir t. t.). Birutės romanas yra tik didelis užsimojimas, nėra "išbaigtas", pradžioj net "gimnazistiskas", o jau dabyliai — jė kalba dažnai kaip iš oficialių patriotinių pareiskinių. Vis dėlto Birutė, ačiū už pastangas, aš tikrai įvertinu gerus tiurus — linkiu kanktybes atleisti rašyme. (O dabar, Mieloji, galite ir manė bausti!).

Arėjus Vitkauskas



• Viena moteris norėjo pamatyti daktarą. Įbėgusi į ofisą ji surinka:

"Daktarė, aš noriu sužinoti, kas yra blogo su manim".

Nepažįstamas asmuo pažvelgė į ją nuo galvos iki kojų ir sako: "Ponia, aš turiu jums pasakyti tris dalykus. Pirmas, patarčiau numesti svorį bent 50 svarų. Antras, jūs pagražintumėte save vartodama daugiau muilo ir vandens. Ir, trečias, aš esu artistas; daktaro ofisas kitam aukšte".

PAKVIETIMAS

Vienas vikaras gavo porą bielijų ir operą. Nusprendė, kad jis negali eiti, pašaukia tula savo draugą ir sako: "Norėčiau, kad jūs eitumėt operon mano vietoj, nes aš per nelaimę esu pakviestas kitur vakarienei". "Su mielu noru padarytumėte, bet mes esam tie nelaimingi šeimnininkai, kas jus užkvietė".

NEDAUG

"Ar daug sunaudoja pinigų Chicago miesto valdžia?" "Sunaudoja nedaug, bet eikvojimui, tai nėra galo".

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



— Sveikas, Tėve. Kaip praleidai kapų puošimo dienas?

— Žinai, Maiki, aš buvau Lietuvių Tautinėse kapinėse. Matytum, kaip gražiai buvo veliavomis papuošta alėja, kuria maršavo legionieriai, būgną palengvėmušdami, o minia sekė paskui iki koplyčios. Man šis maršas priminė mano gerą bišulį Petrą Širvoką, su kuriuo mudu mušėmė turkus. Vėlavų buvo labai daug, iškeltų atit 100 pėdų stiebių. Prie estrados lauke, šalia koplyčios, vyko bendra ta proga apeigų programa: kalbos, giesmės, kurios užsitęsė pusantros valandos. Pasibaigus bendroms mirusiųjų pagerbimo apeigoms, per rufėrį buvo pranešta, kad tuoj prasidės prof. dailininko Adomo Vario paminklo atidengimo ir pašventinimo apeigos. Minia atėjo prie paminklo. Kažauiniškas Vaclovas Zakarauskas sukalbėjo maldą ir pašventino paminklą. Balys Pakštas su asistentu atliko stygomis ir rageliu tai iškilmei pritaikytą programėlę. Paminklo statymo pirmininkas inž. Domas Adomaitis pasakė kalbą ir pristatė Teodorą Blinštrubą kalbėti, po to — dail. Miką Šileikį, paminklo statymo komisijos pirmininką.

— O kas toliau buvo, Tėve?

— Visi kalbėtojai gražiai įvertino mūsų dailininką veteraną, jo gyvenimo ir kūrybos nuopelnus Lietuvai bei meno kultūrai. — Ar mūsų šaliai frontininkai dalyvavo paminklo atidengime? — Aš nemačiau, kad kas būtų dalyvavęs. Iš dailininkų mačiau tik dail. Bronių Muriną, gal būvo jų ir daugiau. Matai, Maiki, jeigu žmogus nepriklausai kokiai politinei grupei, tai tu nieko ir nereiški. Jeigu reikausi, pešies, plūšies, tai būsi garsus. Mano supratimu, inteligentas žmogus dirba ramiai, tyliai. Toks buvo ir prof. Varnas. Varnas nuo pat atvykimo į JAV buvo kaip atstumtas tulos politinės grupės, atseit, ironininkų. Tačiau jis ir jo žmona "Mariukas" turėjo daug gerbėjų. Domė Petrūtė juodu globojo iki mirties. Ta mergaitė, nusipelnė didelės pagarbos. Ji buvo kaip Varnų šeimos dukra. Kartu su a. a. Varnienė, Montessori metodu turėjo atsilikusiu vaikų darželį. Petrūtė pas amerikonus veikė Montessori sistemoje, veikloje bet paskutiniui metu nutraukė savo veiklą ir globojo tik abu Varnus, jų giloje senatvėje. Po metų mirė ir Varno žmona Marija. Pasibaigus paminklo atidengimo apeigoms, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

— O kas buvo paminklo architektas, Tėve?

— Romas Mozoliuskas. Žinai, tas garsusis skulptorius.

— Ar gražus paminklas?

— Labai gražus. Viduryje iš kakas Adomo Varno veidas, apačioje judviejų vardai. Buvo išleista ta proga leidinėlis, kurį

suredagavo inž. Domas Adomaitis. Matytum, koks gražus leidinys, su daugybe Varno paveikslų. Kas norėjo, gavo prie paminklo.

— Dėkui, Tėve už žinias. Gailios, kad nebuvau tose iškilmėse.

— Tu, Maiki, pradedi zlytioti pas amerikonus, o nežiūri ten, kur turėtum žiūrėti.

— Atelisk, Tėve, ir lik sveikas.

— Tai iki pasimatymo. Tik neužmiršk, Maiki.



• Smarkiai daugėja jaunūblių agresija, neramumai ir nusikaltimai. Austrijos kancleris Bruno Kreisky nurodo, kad tik su per jėgas gali tartis dėl karo pavojaus. Jaunuolių sukilimas ir demonstracijos demokratinuose krastuose daug rimtesnės, negu studentų sukilimas 1963 metais. Vienas Paryžiaus laikraštis įspėjo: "Visa jaunoji karta, ne tik studentai, net vyskupai nori parodyti kokios baisios karo pasekos, bet iš kitos pusės žiūrint, sudaro didelį pavojų demokratijai, kai vieni nori nusiginkluoti, o kiti ginkluojasi.

• Jaunuoliai neturėdami darbo, gyvena kaip gyvuliai, sako Kenneth Livingstone, Londono Tarybos pirmininkas. Anglijos sostinėje yra jaunuolių tūkstančiai, kurie gatvėse vaiklojasi ir gyvena labai blogai, sako Daily Telegraph.

• Priešinėje Australijos dalyje 24 valandas siautė didelis vėjas, kai degė prerijos ir miškai. Nudėgė 740 akrų plotas, sudegė 2,000 namų, 70 bažnyčių, daug mokyklų, nuostolių padaryta virš 45 milijonų dolerių. Pranešime nepasakyta kiek žmonių nukentėjo nuo sausras išsiplėtusių gaisrų.

Don Pilotas

TIKRAS ŠALTIS

— Oras Alaskoj nepaprastai šaltas. Termometras dažnai rodo 50 laipsnių žemiau zero — pasakoja vienas kelėvis.

— Tai niekis Kanadoj žiemos aiuku, aš įsiregistravau vienam notely ir taip buvo šalta, kad patarnautojas nedrįso išimti rai

leista ta proga leidinėlis, kurį

kos iš kišenės paprašyti "tipso".

KAS YRA BOLŠEVIZMAS

Bolševizmas — vagių gauja, Susibūrus durnių sauja. Bolševizmas šeimas ardo, Namus drasko, visus tardo.

Bolševizmas tautas engia, Pažangoje atgal žengia. Bolševizmas visus smukdo, Komisarų riebiai tukdo.

Bolševizmas namus griaua Ir nekaltus žmones piauna. Bolševizmas skurdą neša, Žmonių turtus plikai peša.

Bolševizmas dorą ēda, Parazitas, tautų gēda. Bolševizmas šnipų lizdas, Ten sukrautas melų izdas.

Bolševizmas tautų priešas Ir žudikas žmonių viešas. Bolševizmas vaidus kelia Ir vienybę visur skelia.

Bolševizmas žmones šaudo Ir pasaulį kraujų maudo. Bolševizmas badą duoda, Atgabena dieną juoda.

Bolševizmas ūkių drasko, Į kolchozus žmones blaško. Bolševizmas tvarką trukdo, Taiką griaua, kerštą ugdo.

Bolševizmas jau pasenęs, Kriminalas, besmegenis. Bolševizmas beprotybė, Jis naikina nuosavybę.

Bolševizmas spaudą gniaužia, Mokslą griaua, mygą laužia. Bolševizmas valią smukdo, Tobulėti, kilti trukdo.

Bolševizmas ligų peras, Iš jo kyla skurdas, mēras. Bolševizmas vergus daro, Į vergiją žmones varo.

Bolševizmas peklos tarnas, Belzebubo šiltas skvernās. Bolševizmas velnio miestas, Jis išdauso šventas vietas.

Bolševizmas Dievą spiaudo, Nelabiešiams sielas gaudo. Bolševizmas tamsus, juodas, Smala dvokia, metų puodas.

Bolševizmas driskių štabas Ir kaukuolių platus grabas. Bolševizmas dingus laimė, Nuolatinė žmonių baimė.

Bolševizmas baisus baubas, Netikrumas, naktų siaubas. Bolševizmas čion pasėtas, Paties kipšo išperėtas.

Pėrkūnas

— Prieš karą turėjome šimtą kilometrų Baltijos pajūrio ir pilnus šaldytuvus žuvies; dabar turime pajūrio penkis kartus daugiau, ir žuvies nebematome. Kas yra?

— Yra tas, kad dabar žuvis išsisklaidė plačiais pajūriais.



IT'S AMAZING!

THE LARGEST HATS ARE WORN IN SOUTH CHINA! THEY SERVE AS HEADGEAR, SHADE AND UMBRELLA!

DURING A SHORTAGE OF COTTON YARN IN EUROPE IN THE MIDDLE AGES, GARMENTS WERE MADE FROM THE COTTON COVERINGS OF EGYPTIAN MUMMIES. IMPORTED AT HIGH PRICES FOR THE PURPOSE!

SOME TYPES OF EUROPEAN CHIPMUNKS SUBSIST ONLY ON PRUNE PITS AND NO OTHER FOOD!!!

DURING THE TIME OF LOUIS XIV IN FRANCE, IT WAS THE HEIGHT OF FASHION FOR WOMEN TO ROUSE ONLY ONE CHEEK, WHILE THE OTHER CHEEK WAS LEFT BARE WITHOUT EVEN POWDER!!

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holiday,

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trimis mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:
metams \$48.00
pusiui metų \$28.00
trimis mėnesiams \$18.00
vienam mėnesiui \$6.00

Užsienioose:
metams \$48.00
pusiui metų \$28.00
trimis mėnesiams \$18.00
vienam mėnesiui \$6.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Mēs negalime tylėti...

Jau daug kartų mūsų išeivijoje spaudoje buvo pri-rašyta nuogastavimų, kad kažkas yra netvarkoje su mūsų Vasario Šešioliktosios gimnazijos mokinių ekskursijomis ir okupuota Lietuva. Ne viena kartą buvo rašyta, kad josios mokiniai yra nuolatiniai ten lankytojai kaip "Tėviškės" draugijos pakviestieji svečiai. Jie ten labai artimai bendrauja su okupanto statybiniais.

Aišku, toks mūsų jaunojo atžalyno bendravimas su okupanto samdiniams nėra naudingas Lietuvos laisvės kovai, kadangi okupantas sugebės jam "išplauti" smegenis, o tokie labai daug pasitarnaus pavergėjui.

Mes tylime, nekeliamė balso, kai tėvas ar motina ten keliauja kaip turistai ir kartu vežasi dukrą ar sūnų parodyti savo gimtąjį kraštą, tėviškes laukus, savo tėvų kapus, aplankyti savo gimines, parodyti uždarytas Vilniuje ar Kaune bažnyčias, paverstas sandėliais, koncertų salėmis, ateizmo muziejais, paveikslų galerijomis ir paliktos be kunigų.

Bet negalėjome tylėti, kai mūsų jaunimas buvo siunčiamas į okupuotą Lietuvą, į "kapsukinius" kursus, okupanto įsteigtus neva liuanistikosje atsinaujinti. Mes negalėjome tylėti, kai išeivijos lietuviukai buvo siunčiami į pionierių stovyklas. Mes negalime tylėti, kai šiandien mūsų visuomenei nežinomi asmenys organizuoja Vasario Šešioliktosios gimnazijos mokinių turistines keliones, kai juos kviečia būti svečiais "generolo" Petronio, mūsų tautos išdaviko.

Ir kas būdinga, kad okupantas mokinių turistines keliones išnaudoja savo melo propagandai sustiprinti. Antai, "Gimtojo krašto" reporteriai daro pasikalbėjimus ne tik su Amerikos paraudusiais lietuviais, bet ir su minėtų gimnazijos mokiniams, kurie reporteriams pripasakoja gražių pagyrų apie pavergėjo į Lietuvą atneštą kultūrą, kas pasitarnauja tam, kad pridengtų žiaurią okupacijos vergovę. Ir kas dar būdinga, kad tokie pokalbininkai vengia minėti Vasario 16-osios gimnazijos vardo. Jie savo

reportažuose rašo, kad tai kalbėjo mokiniai iš Hūntenfeldo lietuvių gimnazijos. Matyt, okupantui Vasario Šešioliktosios vardas yra pasibaisėtinas, kuris gali pakenkti arba net nuversti okupanto valdžią. Bet, iš kitos pusės, kiek tokių ekskursijų organizatoriai turi savyje tautinės savigarbos, kurie vilioja mokinius pasinaudoti okupanto malone, ir kam jie tuo pasitarnauja? Juk tai turėtų būti aišku kiekvienam sąžiningam lietuviui.

Ir kokie naudingi okupanto melo propagandai pridengti tokie šios gimnazijos mokinių daromi pokalbiai, liudija kad ir Lino Zukausko pokalbis, atspausdintas "Gimtajame krašte" gegužės mėn. 12 dieną. Taip pat greta jo yra atspausdintas ir Algirdo Strumskio žiaurus apšmeižimas kun. A. Svarinsko. Paskaičius mokinio Lino Zukausko pasikalbėjime padarytus pareiškimus, tenka tik klausyti, kodėl šis kunigas toks niekšas, kodėl jis taip elgiasi, nes jis tų laimingų lietuvių gyvenimą savo kriminaliniais veiksmais drumsčia ir jiems tik kenkia.

Manau, kad skaitytojams bus ne tik įdomu, bet ir naudinga žinoti, ką šis mūsų lietuviškos gimnazijos mokinys, ten nuvykęs, priešneikėjo:

"Esu iš Čikagos, Lietuvoje pirmą kartą. Apie savo tėvų gimtinę — Nemuno kraštą — nuo pat mažų dienų labai daug girdėjau ir, dar nežinodamas, pamatysiu ar ne Lietuvą, buvau susikūręs jos vaizdą. Dabar matau, kad ji daug ką skiriasi nuo tikrovės. Tėveliai paliko Lietuvą skurdžią, vargstančią, o aš radau ją tokią stebėtinai gražią, dideliais miestais, naujomis gamyklomis ir fabrikais išstatčiusia, plačiomis autostradomis išsitiesusia, mačiau gražiai apsirėdžiusius, ramius ir laimingus žmones. Labai norėčiau Lietuvoje ilgiau pagyventi. Čia neįauti tos karštingos skubos, žmonės vieni kitiems draugiški ir malonūs. Smagu, kad gali visur lietuviškai kalbėti ir vis tave supranta... viskas man buvo netikėta, nauja, turėjau ką prisiminti, kitiems papasakoti".

Šiam jaunuoliui būnant Petronio viešnagėje, greit jam "išplovė" smegenis ir jis pasizada, grįžęs, juos plauti kitiems. Argi okupantui neapsimokėjo globoti atvykusį Vilniun Liną?

Arba ir vėl kita, Lidija Kairyte, pareiškia savo pasakovei: "...nustebino mane tai, kaip pas jus rūpinasi žmogaus sveikata, poilsu, kiek daug lėšų tam skiria valstybė ir kiek nedaug teka nuojau pačiam žmogui. (...) Pamačiau gimines: visi jie čia nebloggerai gyvena — turi gerus butus ir gerus baldus, ir visa kita".

Man rėdos, už tokius šiu "turistų" daromus pareiškimus yra atsakingi ir šios gimnazijos vadovai, nors ir bando save pateisinti, kad jie nėra pajėgūs uždrausti tokias keliones. Bet tada gimnazijos vadovybė tokius turistų paruošti tokiai kelionei, kad žinotų, kur jie vyksta, kad vyksta ten ne vien gražia Lietuvos gamta pasigrožėti, autostradomis, giminių gerais baldais ir neblogais butais, pamatyti gražiai apsirėdžiusius vergus, nors jie atrodo ramūs ir laimingi žmonės. Bet turėtų žinoti, kad tas kraštas yra žiaurus pavergėjo pavergtas, kuris tūkstančius lietuvių nukankino ir juos nuzudė, kad Lietuvos žemė yra primirkusi lietuvių ašaromis ir krauju. Kad ten daug kalėjimų, kuriuose kankinami mūsų lietuviai patriotai, ir kad ten gyvena jų gimines yra beteisai vergai. Ten mokyklose yra persekiojami mokiniai, kurie drįsta lankyti bažnyčią, nuo jų kaklo mokytojai nuplėšia medaliukus. Ten knygynuose neparduodamos maldaknygės, nei religinės spauda ar religinės knygos. Tai ilidija LKB Kronikos, kurios slapta yra skleidžiamos. Už-



A. PLESKYS

VLiko pirm. dr. Kazio Bobelio kalba

(Pasakyta 1983 m. gegužės 29 d. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencijoje, Chicagoje)

(Tęsinys)

Ilgą laiką priglūstos, išbaikštinčios, ekonominiai silpnos Europos valstybės rūpinosi tik grynai savo oru, išgyvenimais, savo išsilikymu, savo koegzistencija su kitomis valstybėmis. Joms visai nerūpėjo kitų valstybių interesai bei ką nors pasakyti už kitos valstybės laisvę. Jie buvo ilgo karo nuvarginti ir išsisėmę fiziniai bei ekonominiai. Bet didieji Europos politikai, kaip Adenaueris, DeGasperis, taip pat Schumanas, suprato, kad Europos valstybės vienos nėra pajėgios atsispirti dideliui galiūnui Sovietų Sągaj. Dėl to jie pamazų pradėjo grupuotis ir organizuoti Europos parlamentą. Pirmasis Robertas Schumanas, prancūzų politikas, sušaukė Europos ekonomines konferencijas. Pradžioje įsijungė tik šešios valstybės. Po kelių laikų vis daugiau ir daugiau valstybių prisidėjo, ir pradėjo šiek tiek stiprėti. Vieni laikų stiprėjo, kitu dar silpnėjo dėl įvairių vyriausybių pasikeitimų, įvairiose Europos valstybėse.

tat tokie turistai turėtų būti paruošti būti atsargiems, nes okupantas ir jo samdiniai yra klatingi. Tokie turistai turėtų žinoti, kas yra toji "Tėviškės" draugija, kam ji įsteigta, kas jai vadovauja. Bet jau eilė metų, kai šios gimnazijos mokiniai ten vyksta, daro pasikalbėjimus, tačiau neteko girdėti, kad juos gimnazijos vadovai būtų jausę tokiai kelionei.

Minėjau, kad toje pačioje "Gimtojo krašto" laidoje buvo bauriai suniekintas, apšmeižtas ir kun. A. Svarinskas, kaip valkų apgavikas, kuris liepia melstis už tuos lietuvių kankinius, kurie, jo manymu, yra tautos didvyriai. Užtat jis pristatomas kaip sukčius, girtuoklis, kaip jaunimo tvirkintojas. Jis rūpinasi ginkluotomis gaujomis, ginkluotais buržuaziais nacionalistais. Jis savo namuose kaupė antitarybinę literatūrą. Ir kiek dar daug visokiais kitais šmeižtais jis suterstas!

Tuo tarpu Vasario 16-osios gimnazijos mokinių pasakymai, nors ir netiesiogiai, kun. A. Svarinską, tokiomis šmeižtais apkaltintą, parodo, kad jis tikrai vertas pasmerkimo.

Įdomu, ar Lino Zukausko tėvai kada nors jam kalbėjo, kas vyksta šiandien okupuotoje Lietuvoje. Tiesa, jie jam kalbėjo, kad paliko skurdžią ir vargstančią Lietuvą. O jis, išdaviko lietuvių Petronio globojamas, išvydo ne tik stebėtinai gražią Lietuvą, bet ir gražiai apsirėdžiusius, ramius ir laimingus žmones. Tikrai, skaudu, kad okupantui sekasi, ir per trumpą laiką, mūsų būsimiesiems kovotojams dėl pavergtos tautos laisvės išplauti smegenis taip, kaip šiam jaunuoliui iš Chicago.

A. Sivilonis

Bet Europos Parlamentas nuolat angos ir stiprėjo. Ir 1978 ar 1979 metais Europoje buvo pravesi pirmieji laisvi rinkimai į Europos Parlamentą. Europos Parlamentas yra sudarytas iš dviejų rūmų, arba, kaip jie vadinami, two Chambers; reiškia, dvi kameros. Viena yra parlamentary, grynai žmonių masės išrinkti atstovų iš politinių partijų, kita yra užsienio reikalų ministrų, kuriuos paskiria valstybės, kurios yra narės to parlamento.

Europos Parlamentą sudaro iš viso septynios politinės partijos ir jos yra renkamos kiekvienos Europos valstybės. Šiuo metu Europos Parlamente yra 124 atstovai: 125 socialdemokratai, 117 krikščionių demokratų, 63 komunistai, 38 liberalai ir kairieji demokratai, 22 Europos progresyvių demokratų, 18 technikos politikos pasekėjų, kurie remia savo politiką grynai techniniu progresu, ir 10 yra nepriklausomas blokas.

Dabar, kaip papulti į Europos Parlamentą? Į Europos Parlamentą, valstybės, kurios turi politines partijas Europos valstybėse, daleiskime. Vokietijoje, jos turi turėti tam tikrą skaičių savo atstovų išrinkti į tos valstybės parlamentą, taip pat Prancūzija ir Anglija turi turėti analogines (panašias) politines partijas, kurios irgi išrinktos į tų valstybių parlamentą. Tada politinės partijos paskelbia rinkimus, kad socialdemokratai, krikščionys demokratai ir panašiai darys balsavimus tokiu ir tokiu laiku, kad išrinktų partijų atstovus į Europos Parlamentą. Skaičius yra nustatomas pagal tai, kiek tos partijos turi atstovų savo valstybių parlamentuose. To išvadoje, aš jums daviau tuos skaičius, kurie parodo Europos Parlamento sudėtį. Tie Europos Parlamento nariai daro sprendimus, nutarimus, bet praktiškai jų nevykdo. Vykdo Užsienio Reikalų Ministrų Rūmai. Europos Parlamentas nutaria, padaro sprendimus ir tuos sprendimus perduoda vykdyti užsienio reikalų ministrams, kurie turi tuos nutarimus praktiškai įgyvendinti. (Bus daugiau)

— Valstybės departamentas nutarė paskirti daugiau maisto badanjančioms Afrikos tautoms.

— Angų Turistų įstaigos duomenimis, šiais metais 57% britų planuoja vykti atostogų. 22% atostogas praleis užsienyje. 1980 metais atostogų vyko 66%.

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

— O anglai ir škotai, kuriuos Burgundijoje esu matęs.

— Mačiau ir aš juos Malburge, — pertraukė mozūras. — Narsūs kariai, bet neduok Dieve jiems su šitais susitikti! Jų septynių metų vaiką jau valgyti negauna, kol jis su maistu nuo pušies viršūnės strėle nušauna.

— Apie ką kalbate? — staiga įsiterpė Zbyška.

— Apie mūsų ir anglių lankininkus. Šitas riteris pasakoja, kad anglai, o ypač škotai yra taikliausi lankininkai.

— Mačiau ir aš juos prie Vilniaus ir girdėjau jų strėles zvimbanti pagali ausį. Buvo ten visų kraštų riterių, kurie tvirtino mus be druskos suvalgysią, bet pabandė kartą kita, neteko noro valgyti.

Mackus nusijuokė ir pakartojo Zbyškos žodžius de Lorchei.

— Kalbėjo apie tai įvairiose pilyse, — atsakė lotaringietis, — labai garbino jūsų riterių atkaklumą, bet ir peikė, kad pagonis gina nuo kryžiaus.

— Gynėme žmones, kurie norėjo krikštytis, nuo užpuolimo ir neteisybės. Vokiečiai nori, kad jie pagonys liktų, nes tada būtų priežastis kariauti.

— Dievas apie tai nusprendė, — atsakė de Lorche.

— Gal ir nebeužilgo, — pridėjo Mackus.

Bet lotaringietis, išgirdęs, kad Zbyška buvo prie Vilniaus, pradėjo jį klausinėti, nes žinia apie ten įvykusius mušius ir riterių dvikovas jau plačiai pasaulyje buvo pasklidusi. Ypač ta dvikova, į kurią keturi lenkų riteriai buvo išaukę keturis prancūzus, buvo sudilginusi vakarų riterių vaizduotę. Todėl de Lorche pradėjo Zbyšką labiau vertinti, kaip žmogų, dalyvavusį tokiose žymiose kautynėse. Jis džiaugėsi savo širdyje, kad ne šu bet koki riteriu teks jam susiremti.

Jie vyko toliau paviršutiniškai taikus. būdami vienas antram paslaugūs postovuose ir vaisingamiesi vynu, kurio de Lorche turėjo dideles atsargas savo vežimuose. Kai iš jo pasikalbėjimo su Mackum paaiškėjo, kad Ulrika de Elner pagal teisybę nėra mergaitė, bet keturiasdešimtė ištekęsji moteris, turinti 6 vaikus, Zbyškos širdis dar labiau įsirdo, kad tas svetimšalis drįsta tą moterį ne tik lyginti su Danute, bet net ir aukščiau ją iškelti. Bet jis kartu pagalvojo, kad šitas žmogus yra nevisai sveiko proto, kuriam tamsi celė ir kūno plakimas tikty geriau kaip klaidžiojimas po pasaulį — ir ta mintis sulaukė jo dabartinio pykčio išsiveržimą.

— Ar nemanote, — tarė Mackui, — kad piktotoji dvasia jam protą sumaisė? Gal velnias sėdi jo galvoje, kaip kirminas rėšute, ir yra pasirengęs naktį į kurį mūsų persokti? Reikia mums būti atsargiems.

Mackus tai užginčijo, bet pradėjo su tam tik-

ru neramumu sekti lotaringietį ir pagaliau tarė:

— Kartais būna, kad šimtas ir daugiau jų apseka kurį žmogų, o susikimšę būdami mieliai ieško vietos kituose žmonėse apsigyventi. Blogiausia piktotoji dvasia yra moters pavaryta.

Paskui staiga kreipėsi į riterį:

— Garbė Jėzui Kristui!

— Ir aš jį garbinu, — nustebe atsakė de Lorche.

Mackus galutinai nusiramino.

— Na, matote, — sakė, — jei jis būtų velnio apsestas, tuojau būtų vėmalais per gerklę išėjęs arba būtų partrenkęs riterį žemėn, nes aš jį staug užklupau. Galime joti.

Ramiai keliavo toliau. Iš Ciechanovo į Prasnę nebuvo toli ir geras šauklys vasaros metu ant gero arklio per dvi valandas galėjo sukurti iš vieno miesto į antrą. Bet jie dėl nakties jojo žymiai lėčiau, be to, postoviniai ir sniego pūsnys mške kelionę traukė. Be to, jie išėjo gerai po vidurnaktį, todėl į kunigaikščio medžioklinį dvarą, esantį už Prasnės miškų krašte, atvyko prieš aušrą. Dvaro trobesys stovėjo tarytum atsiremęs į mišką, didelis, žemas, medinis, kurio languose žibėjo stiklai. Prieš namus galima buvo matyti šulinio rentinys ir du tvartai arkliams, o apie visą dvaro kiemą grupavosi pasūres, paskubomis padarytos iš pusinių šakų, ir kailinės palapinės. Aušros prieblandoje ryškiai žeravo ugnies laužai prie palapinių, apie kuriuos grupavosi medžiotojai, vilnėmis į viršų kailiniais ir lapiniais, vilki-

niais ir lokiniais batais. De Lorche atrodė, kad mato laukinius dvikojus žvėris, nes dauguma šitų žmonių buvo užsimaukšlinę ant galvų kepurės iš žvėrių galvų kailių. Vieni stovėjo ietimis, kiti kilpiniais pasirėmę, dar kiti buvo užsiėmę virvinių tinklų pynimu; kiti vėl vartė ugnyje kepusius zubrų ir elnių kumpius, numatytus rytmetinei užkandai. Laužų pagairės krito ant sniego, nušviesdamos tas laukines figūras, pritemdytas laužų dūmų, kvėpuojamojo oro ir kepusių mėsų garų. Už jų buvo matyti rausvi milžiniškų pušų liemenys ir nauji žmonių būriai, kurių daugybė stebino ir tokį medžioklinį vaizdą neįpratusį lotaringietį.

— Jūsų kunigaikščiai, — tarė, — eina į medžioklę taip, kaip į karo žygį.

— Kad žinotumėte, — atsakė Mackus, — jiems netrūksta nei medžioklės įrankių, nei žmonių. Tai yra kunigaikščio medžiotojai, bet yra ir tokių, kurie čia atvyko iš gimtųjų miškų prekiauti.

— Ką veiksite, — pertraukė Zbyška, — dvaras dar tebemiega.

— Palauksime, kol prisikels, — atsakė Mackus. — Negi bėsimės į duris ir žadinsime kunigaikštį, savo valdovą.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2889,
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4208

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8062

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojama iš mūsų studijos
Marquette Parko.
Vadovė — Aldona Deotus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vadovė
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Vilnos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2648 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60622
Telef. 778-5374

LIUDNOS DETROITO NAUJIENOS

Sv. Kapo kapinėse 1982 m. gegužės mėn. buvo palaidotas taurus lietuvis a. a. Mikas Sviderskas. Š. m. birželio 5 d. Sv. Antano parapijos šventovėje buvo atnašautos šv. Mišios už jo vėle. Mišias, kurias užprašė dukra Niole ir žentas Marijonas Šnapščiai, atnašavo tos parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Auką prie altoriaus nešė anūkėlės Rūta ir Vyte Šnapšytės. Mišių metu iškilmingas giesmės giedėjo parapijos choras, vadovaujamas muziko Stasio Sližio. Solo giedėjo Birute Januškienė.

Tuoju po šv. Mišių būrelis Šnapščių draugų ir artimų susirinko Sv. Kapo kapinėse prie velionio Miko kapo. Maldoms vadovavo ir paminklinių akmenų pašventino kun. A. Babonas, visi dalyvavusieji sugiedėjo Marija, Niole ir Marijonas Šnapščiai pakvietė visus dalyvius vaizdus švedų valgyklon. Tuo ir baigėsi paminklinio akmenų apeigos.

Vėl du nauji kapai

A. A. A. Radzevičius

Antanas Radzevičius mirė sulaukęs 76 metus, kilęs iš Alvytų valsc., Vilkaviškio apskr. Kaip ir daugelis į Ameriką atvyko 1949 metais. Buvo pašarvotas C. Step laidojimo koplyčioje. Rožinės atkalbėjo Dievo Apvaizdos par. klebonas kun. V. Kriščiunevičius. Priklausė kai kurioms organizacijoms. Atsisveikinimo žodį tarė artimas draugas Juozas Lesčinskas.

Po gedulingų pamaldų, kurias

atnašavo kun. V. Kriščiunevičius, velionio palaikai nulydėti į Sv. Kapo kapines amžinam poilsui. Liko nuliūdusi žmona, du sūnūs — Vytautas ir Vitenis, dukra Ona su šeima, Lietuvoje du broliai ir dvi sesės.

Antanai, išsėkis ramybėje sve-tingoje Amerikos žemėje.

A. A. R. Orentienė

Po ilgos ir sunkios ligos mirė birželio 6 d. Rasa Orentienė, sulaukusi 45 m. amžiaus. Buvo pašarvota Heris laidojimo koplyčioje Farmington-Livonija. Rožinį sukalbėjo Dievo Apvaizdos par. klebonas kun. V. Kriščiunevičius. Po pamaldų vyko atsisveikinimas, kurį pravedė laidojimo direktorė Y. Zaprackienė. Kadangi velionė buvo skautė, atsisveikino skautai.

Birželio 9 d., po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos šventovėje, nulydėta amžinam poilsui į Sv. Kapo kapines. Liko nuliūdę mylimas vyras, dvi dukros, sūnūs, motina Vanda Bartaske-nė ir kiti giminės bei draugai.

Rasa, tebūnie tau lengva Ame-rikos žemė.

Ant. Sukauskas

— Sakoma, kad šiuo metu stipriausias demokratų partijos kandidatas prezidento parei-goms yra Walter Mondale.

KALBOS KAMPĖLIS

"Dirvos" puslapiuose
Nauja lietuvių kalbos sintaksė

Negaliu tiksliai pasakyti nuo kurio laiko "Dirva" pradėjo naują mūsų kalboje skiriamųjų ženklių vartojimo būdą, leisdamą brūkšniui išstumti kablelį. Pirmojo ir antrojo jos puslapio rašiniuose aiškiai matosi, kad nemažame sakinių skaičiuje kablelis jau pralaimėjo. To pavaizdavimui pakaks tik dviejų sakinių, nors tokių sakinių "Dirvoje" jau apstu.

1. "...Hitleris balandžio 22 d. — pamatęs, kad karas praloštas — nutarė likti tame bunkeryje vadovauti kiek galima Berlyno gynimui, o po to nusižudyti".

2. "Žinoma, susitarimas su sovietais — kad tie atitrauktų savo kariuomenę ir išleistų atgal pabėgėlius — Pakistanui labai patiktų".

Neturiu supratimo kas tą sakinių subrūkšninimą "Dirvoje" įvedė — redaktorius ar patys rašinių rašėjai, bet ne vienas "Dirvos" skaitytojas tokia "Dirvos" sintakse jau stebisi. Deja, nemanau čia tų sakinių taisyti, o norėčiau tik priminti, kad nedarkytume lietuvių kalbos sintaksės. Patarčiau "Dirvos" redaktoriams daugiau kreipti dėmesia į joje pačioje talpinamą kalbos kampelį, kur labai rimtai nagrinėjama mūsų kalbos žalojimas.

J. Zemaitis

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003



Mylimai Mamytei

A. A. ANELEI KINČINIENEI
mirus,

jus dukrai CECILIJAI, sūnui JONUI ir kitiems giminėms
reiškiamas nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

SV. KRYŽIAUS PAR. LIETUVIŲ KOMITETAS:

Magdalena ir Pranas Sulai,
Julius ir Paulina Mačiuliai,
dr. Vytautas Tauras, Juozas Ankus,
Erna Dadenienė, Saulius Kuprys ir Algis Regis
bei velionės kaimynai: R. Mišūnas,
K. ir E. Januliai, S. Norwood, M. Kaczmarek,
E. Tijerina, F. Tameczak ir B. Kaczmarek.



A. + A.

ANTANAS CHERMAN

Gyveno Sun City West, Arizona.

Anksčiau ilgus metus gyv. Berwyn, Ill.

Mirė 1983 m. birželio 11 dieną 7 val. vakare, sulaukęs
83 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno daugelį metų.
Paliko nuliūdę: žmona Barbara, pagal tėvus Pocius,
sūnėnas Albert Cherman, jo žmona Arlyn ir jų sūnus David,
gyv. Kalifornijoje; paaugšius Frank Siauris; svogeris — Jose-
phine Lugo, jos vyras Anton, ir Natalie Gavcus, jos vyras
Stanley, gyv. Kalifornijoje, bei kiti giminės, draugai ir pa-
žįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, nuo 2 val. popiet,
Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Ke vėliadienį, birželio 16 d. 9:30 val. ryto bus lydimas
iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojamas Resurrection kapinių mauzoliejuje.

Vš. a. a. Antanas Cherman giminės, draugai ir pažįstami
auksirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam
paskutinę palia namą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę: žmona ir giminės.

Antanas Cherman, 1424 S. 50th Ave., Cicero, Ill. 60650.



A. + A.

DR. JUOZUI TAUTVILAI
mirus,

jo žmonai Joanai, dukteriai Jūratei ir seserims Anta-
ninai Nenienėi bei Sofijai su vyru Domu Adomaičiu
reiškiamas gilią užuojautą.

JADVYGA ir PETRAS STRAVINSKAI



A. + A.

ELZBIETA VAISVILAITE

Gyveno Chicago, Brighton Parko apyl.

Mirė 1983 m. birželio 12 dieną 12:56 val. popiet, sulau-
kusi 81 metų. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskr., Šilalės vls.
Amerikoje išgyveno 33 metus.

Pasiliko nuliūdime: brolis Juozas Vaisvila su šeima Lie-
tuvoje; brolaičiai — Ida, Andrius, Emilis ir Kasparas su
šeimomis, svogeris Simas Macaitis Amerikoje, ir kiti bro-
laičiai Lietuvoje — Jonas, Oskaras, Albertas ir Aldona su
šeimomis; sesers sūnus Juozas Macaitis su šeima Austrā-
lijoje, ir kiti seservaičiai Collinsville, Illinois.

Kūnas bus pašarvotas Bielūno-Smith koplyčioje, 4348
So. California Ave., antradienį, birželio 14 d., nuo 6:30 val.
iki 9 val. vakare; trečiadienį, birželio 15 d., 7 val. vakare
Tėviesės parapijos bažnyčioje budėtuvis, ir ketvirtadienį,
birželio 16 d., 10 val. pamaldos. Po pamaldų bus nulydėta
į Betanijos kapines, kur ilsisi jos dvi sesutės.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįs-
tamus dalyvauti šiose budėtuvisė ir laidojimuose.

Nuliūdę: brolaičiai, svogeris ir kiti giminės.

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572



Būkime vieningi bent bažnyčiose

Marquette Parke š. m. birželio mėn. 12 d. prisiminėme Baisiojo Birželio 14-tos dienos brataliuosius lietuvių trėmusius Sibiro taigas, kuriuos vykdė nekaltos kraujo ištroskės burliokas — rusas. Kiekvienas lietuvis, kuris bent šiek tiek prisimena 1941 m. birželio mėn. 14 d. Lietuvoje vykdytus areštus ir grūdumus vaikų, moterų, ligonių ir įvairaus amžiaus bei įvairios profesijos inteligentų, darbininkų bei ūkininkų į trėmimui paruoštus sunkvežimius, dar ir dabar pergyventą neišvaizduojamo žiaurumo kašmarą, kurį tą dieną, darbininkų rojus vardan, vykdė bedievis komunistas — rusų imperialistas.

Marquette Parko bažnyčia buvo pilna žmonių. Sumą laiką parapijos klebonas A. Zakarauskas, kuriam žodžiais ir giesmių balsas bei vienos moters pora giesmių. Nesigirdint bažnyčios sukinėtojų vargonų puse. Ten tamate tik dvi moteris — vieną sėdincią prie vargonų, o kitą šaliai stovincią.

— O kurgi choras? — pasigirdo kažieno pūsgarsis nusistebėjimas.

Išėjus iš bažnyčios, ta paslaptis pradėjo aiškėti. Pasirodo, kad tokią liūdną ir kiekvienam lietuviui skausmingą dieną lietuviškos parapijos choras išvyko pasilinksinti.

Kai toks įvykis atsitinka tikrai lietuviškoje parapijoje, kada meldžiamasi už žuvusius lietuvių beginant jiems savąją tėvynę nuo imperialistinių banditų, nelengvai pajėgiamas suprasti.

Visi per sumą buvusieji bažnyčioje marketparkiečiai didžiausios parapijos klebono A. Zakarausko pamokslu, nes per tą pamokslą iš sakyklos skambėjo toki patriotiški žodžiai, kuriuos klausant kiekvienam labai aiškiai išryškėjo tie birželio 14-tos dienos baisumai, kuriuos atnešė rytietiški slaviai, benaudodami mongoliškus metodus.

Deja, parapijos choras, kuriuo

Cavome žinią, kad Brenė Spūdienė, iš Woodhaven, NY, buvo ligoninėje, kur šiek tiek sustiprėjus grįžo namo.

Sekantieji skaitytojai pratęsę prenumeratą vieneriems metams ir parėmė Naujienas:

Joseph Salkauskas, iš Waukegan, Ill. — \$15 ir \$5 už kalendorių; V. Ziobrys, iš Berwyn, Ill. — \$17;

po \$10 — Charles Ambrose, iš Montreal, Que.; Peter Dida, iš Chicago, Ill.; Stella Jurėnas, iš Brighton Parko; Juozas Jurkus, iš Rochester, NY; Eugene Smilgys, iš Michiana Shores, Ind.; ir Vytautas Tomkus, iš Juno Beach, Fla.;

po \$5 — Kv. Aleksandravičius, iš Sunny Hills, Fla.; J. Grybiene, iš Solana Beach, Calif.; A. Ligmelis, iš Amsterdam, NY; Paul Pavilonis, iš Oak Lawn, Ill.; Charles Rakūnas, iš Santa Monica, Calif.; Jadvyga Sakalytė, iš Marquette Parko, ir Jurgis Savokaitis, iš Marquette Parko. Širdinagi dėkojame visiems.

— JAV LB (R) Cicero Apylinkės gegužinė-piknikas įvyks š. m. birželio mėn. 19 d. 12 val. dienos, Vycių salėje, 2455 W. 47th Ave., Chicagoje, Ill. Linksmas Gintaro orkestras. Visus kviečiame atsilankyti. Valdyba

— Varno Paminklui Stotytį Komiteto baigiamasis apyskaitinis posėdis šaukiamas penktadienį, birželio 17 d., 7 val. vak., Ciurlionio Galerijos, Inc., patalpose, 4038 Archer Ave. Aukų rinkimas yra baigtas. Visus aukų lapus prašoma baigti sugrąžinti.

Komiteto pirmininkas



Artinasį 23-čias Gintaro balius

1961 m. Chicagos Lietuvių Moterų klubo narės, paskatinos gerb. J. Daužvardienės, pirmajame Gintaro baluje pristatė visuomenei 6 jaunas lietuaites. Nors debiutančių pristatymai buvo ruošiami ir kitų grupių, Gintaro balius skyrėsi nuo jų lietuviškos muzikos, tautinių šokių bei gintaro ir trispalvių gegužinių puokščių įpynimu į šį elegantiską parėngimą. Chicagos Istorijos Draugija savo leidinyje Gintaro balių pavadino pačiu įžymiausiu renginiu Chicagoje.

Šįmet jau 23-čia grupė lietuvių kilmės gintarėlių kruopščiai ruošiasi momentui, kada birželio 25 d. Conrad Hilton viešbučio didžiulėje salėje giliu reveransu jos lenksis prieš akylę, tėvelį ir visus svečius. Štai šių metų debiutantės:



Gintarėlė PATRICIA ANN TROWBRIDGE, Patricijos ir Jono Trowbridge dukra, Downers Grove, Ill., baigė Downers Grove North aukštesniąją mokyklą bei pradėjo studijas Roosevelt ir Southern Illinois universitetuose. Priklausė gimnazijos plaukimo komandai, Southern Illinois universiteto buriavimo klubui, studentų-respublikonų organizacijai, studentų tarybai. 1980 m. dirbo Vokietijoje su specialios priežiūros reikalingais vaikais. Puikiai kalba prancūziškai. Aktyviai dirba politinių rinkimų dirvoje. Mėgėja plaukti, slidinėti, lošti tenisą, fotografavimą. Planuoja tęsti studijas tarptautinės politikos mokslų šakoje.

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykių, Jablonskio ir Totoralčio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIESE

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. rūsy ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francisco. Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35 000. Mazas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL
Įvairūs Taisymai

TAISO ORO VESINTUVUS,
ŠALDYTUVUS, SKALBIMO
IR DŽIOVINIMO MAŠINAS
BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO oaruoštas, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūdujos" šleista knyga su legališkois formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje.

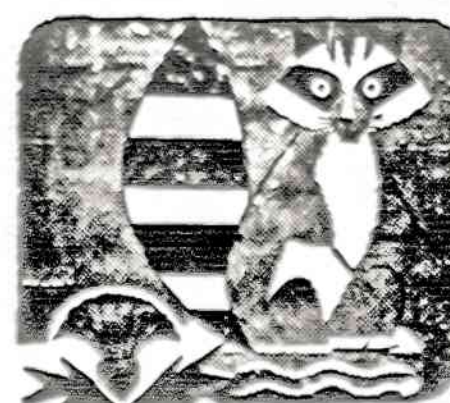
"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

TRIAMINIC SYRUP
OR
TRIAMINIC-12 TABLETS
FOR ALLERGY RELIEF
THAT'S NOTHING TO
SNEEZE AT

© 1982 Dorney Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

DON'T set his
world on fire



— Kongreso atstovai ruošia naują įstatymą sveikiau įpakuoti valgomus produktus.

— Naujienos, Chicago, 8, III. Wednesday, June 15, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesčiuose, greitai
garantuojai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio
Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. TVERAS

Laisrodėliai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5780

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapalis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60642 • 474-8666
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office, Bloomington, Ill.

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Sestadienis: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Sestadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS